

Màrtirs

ORIOI PONSATÍ-MURLÀ

demà dissabte, Girona farà olor de santedat. O, més aviat, de beatitud. Tres religioses pujaran als altars. Fidela Oller (Banyoles, 1869), Facunda Margenat (Girona, 1876) i Josefa Monrabal (Gandia, 1901) van ser assassinades a Barcelona, Gandia i València l'any 1936, poc després que l'alçament franquista provoqués l'inici de la guerra civil. Oller, Margenat i Monrabal pertanyien a l'Institut de Religioses de Sant Josep de Girona, una congregació religiosa dedicada a l'assistència de malalts fundada per Maria Gay i Tibau l'any 1870 i que -Falciani dixit- entre 2006 i 2007 va arribar a acumular 2,7 milions d'euros en un compte del HSBC de Ginebra. Res que no faci tothom, avui dia.

¿Què és, però, exactament, un beat? Si demà ho pregunten a qualsevol dels centenars d'aficionats a assistir a cerimònies d'aquesta mena -que sembla que ompliran la nostra ciutat, vinguts dels cinc continents- segurament no els ho sabran respondre. Per tant, ja els ho explico jo. Un beat no acaba de ser del tot un sant però s'hi acostava més que vostè i que jo. En principi. Per entendre'ns, ha fet els primers cursos en la carrera de sant, però encara li falta aprovar alguna assignatura. Si vostè vol ser beat, ha de fer diverses coses. En primer lloc morir-se. Ser beat i estar viu alhora no és possible, per la senzilla raó que s'entén que si algú és beat («beatus»: feliç) és perquè finalment contempla la faç de deunostrosenyor, lluny d'aquesta vall de llàgrimes. Un cop mort, el candidat a beat pot fer dues coses: convertir-se en màrtir o bé obrar un miracle. Ser o no ser màrtir va directament lligat a la manera com algú mor i, per tant, convindrà que es prenguin amb anterioritat les mesures necessàries per tenir una mort que sigui digna de la palma del martiri. Obrar un miracle, en canvi, es pot triar si es fa en vida o després de morir. Em diran que, un cop mort, és complicat fer miracles (o fer res, en general) però no és ben bé així. N'hi ha prou que a algú li passi alguna cosa estranya (és a dir, que es curi inexplicablement d'una malaltia, que agafi un tren de RENFE que arribi puntual a lloc o bé que li caigui la torrada a terra pel costat que no conté la melmelada). Si aquest algú assegura haver invocat el nom del presumpte miracler abans que succeís el fet inesperat, ja tenim un possible miracle. Com que l'Església és una institució com déu mana, no fa les coses a la babalà i, davant de qualsevol possible miracle, engega un procés jurídic-administratiu d'allò més seriós del qual es fa responsable la Congregació per a les Causes dels Sants.

Les tres religioses que demà seran beatificades no han tingut necessitat de fer cap miracle perquè van morir màrtirs, és a dir, donant testimoni de la seva fe. El bisbe de Girona, Francesc Pardo, s'ha afanyat a aclarir que «una beatificació d'uns màrtirs mai va contra ningú ni reivindica res», sinó que «sempre és un missatge de reconciliació i de pau». I els collons d'un elefant. La pàgina web del Bisbat on s'informa de l'acte de beatificació diu que «van ser assassinades per la seva condició de religioses en la persecució religiosa que va tenir lloc del 1931 al 1939». És a dir, exactament durant el temps que va durar la Segona República. Associar, com aquell qui no vol la cosa, la Segona República amb la noció de «persecució religiosa» és d'una poca honestetat intel·lectual i d'una manca d'escrúpols històrics descomunal. Si d'això no se'n diu anar contra ningú ni reivindicar res, que baixin les tres beates juntes i m'ho expliquin.

Dóna la casualitat que les tres religioses que demà seran beatificades no van ser assassinades ni l'any 1931, ni el 1932, ni el 1933, ni tan sols el 1934, ni el 1935. Bàsicament, perquè durant tots aquests anys, tot i que la República tingués un ideari legítimament laic (i, si volen, fins i tot laïcista, però no pas més del que té actualment la República Francesa), a excepció feta d'episodis de violència que van tenir lloc fonamentalment a Astúries i Palència, aquí no es va perseguir ni es va matar ningú. Totes tres van morir un cop iniciat el conflicte de 1936. Van morir d'una manera inacceptable i criminal però aquestes morts no poden ser posades en cap cas en un context de «persecució religiosa» imputable a la política republicana.

Per oficialitzar l'ascensió als altars, demà tindrem a Girona l'ínclit cardenal Angelo Amato. Una llumenera

eclesiàstica que va formar-se al costat de Ratzinger quan aquest dirigia la Congregació de la Doctrina de la Fe (és a dir, la Inquisició Romana). Amato va tenir el seu minut de glòria el dia que va afirmar en una entrevista que Galileu no s'havia retractat per les pressions exercides per la Inquisició sinó perquè era un bon cristià que no volia anar a l'infern. Brillant.

A mi, que es faci pujar gent al cel, mentre tots hi càpiguen i no es barallin, em sembla la mar de bé. Però les tres religioses de Sant Josep devien ser indubtablement dones abnegades i voluntarioses de qui s'ha de recordar la seva tasca de suport als malalts. No pas el seu martiri. Si l'Església vol efectivament fer gestos «de reconciliació i de pau» més val que no ens inciti a fer recomptes. De màrtirs, els republicans en tenim uns quants més que no pas ells...

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/09/04/martirs/741852.html?utm_source=rss